

AIVOVAMMATIETOUTTA

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille

Aivovammaliitto työsi tukena

Aivovammaliitto ry on aivovammutuneiden ihmisten ja heidän läheistensä etujärjestö, jonka tarkoituksena on edistää aivovammutuneiden ihmisten suoriutumista yhteiskunnassa itsenäisesti ja yhdenvertaisina. Toiminnan tavoitteena on myös aivovammojen ennaltaehkäisy sekä tutkimuksen ja hoidon kehittyminen.

Jäsenistöömme kuuluu vammautuneiden ihmisten ja heidän läheistensä lisäksi terveydenhoitoalan ammattilaisia,

joiden kanssa verkostoituminen on tärkeä osa Aivovammaliiton ja siihen kuuluvien aivovammayhdistysten toimintaa. Aivovammaliitto pyrkii muun muassa vaikuttamaan lainsäädäntöön ja muihin vammaisia ihmisiä koskeviin asioihin, kuten oikeuteen saada palvelu- ja kuntoutumissuunnitelmat, sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa.

Tervetuloa tutustumaan toimintaamme!

AIVOVAMMALIITON TOIMINTAAN KUULUU MUUN MUASSA

- Vertaistuki
- Kokemustoiminta
- Aivoitus-lehden ja esitteiden julkaiseminen
- Tiedottaminen ja vaikuttaminen
- Kurssien järjestäminen
- Yhdistystoiminnan tukeminen

Aivovamma koskettaa monia

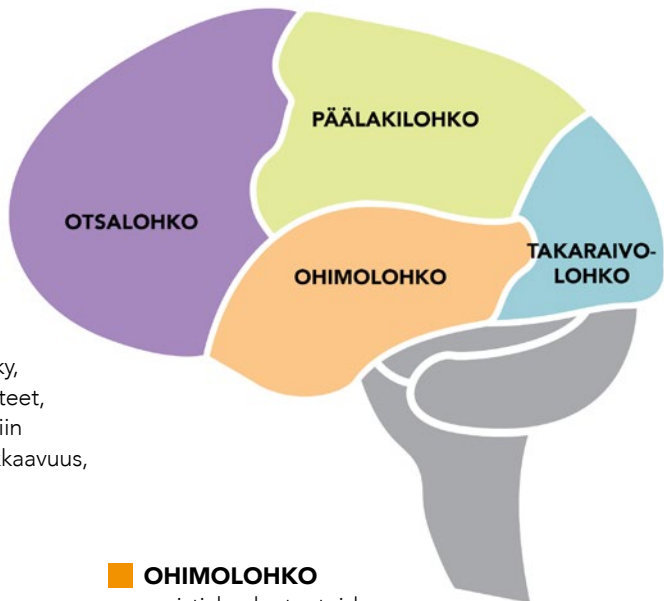
Aivovammalla tarkoitetaan tapaturman aiheuttamaa aivovauriota. Aivovamman saa vuosittain 15 000–20 000 suomalaista. Aivovammat vaihtelevat vakavuudeltaan hyvin lievistä aivotärähdyksistä erittäin vakaviin vammoihin. Yli 90 % aivovammoista on lieviä.

Sekä aivovammat että niiden oireet ovat monimuotoisia ja yksilöllisiä. Noin 100 000 suomalaisella on aivovamman jälkitila, jolla tarkoitetaan tapaturmasta jääneitä

pitkäaikaisia tai pysyviä muutoksia. Mitä vakavammasta vammasta on kyse, sitä todennäköisemmin siitä jää pysyviä oireita. Jälkitilan tyypillisimpiä oireita ovat oiretiedostamattomuus, voimakas väsymys, muistin häiriöt, aloitekyvyn heikkeneminen, toiminnan ja ajattelun hidastuminen, sanojen löytämisen vaikeus, tunteiden ja käyttäytymisen hallinnan vaikeudet, fyysiset oireet (kuten halvaukset), näkökyvyn haasteet, päänsärky sekä epilepsia.

- Aivovamma ei ole synnynnäinen, vaan tapaturman aiheuttama.
- Aivovamma ei useimmiten näy päälle päin.
- Aivovammoista 60 % syntyy kaatumis- ja putoamistapaturmissa, 20 % liikenneonnettomuuksissa, 5–10 % pahoinpitelyn seurauksena ja 2–9 % urheilussa.
- Työikäisten vakavista vammoista valtaosa aiheutuu liikenneonnettomuuksista.
- Ikäihmisillä kaatumiset ovat vakavien aivovammojen tavallisin syy.
- Kaikista aivovammoista 2/3 aiheutuu miehille.
- Aivovamma on alle 45-vuotiaiden yleisin välitön kuolinsyy.

Aivovamman kanssa oppii selviytymään. Me Aivovammaliitossa autamme.

OTSALOHO

ajattelu, suunnittelukyky, ongelmanratkaisu, tunteet, tajunta, luovuus, muistiin liittyviä toimintoja, tarkkaavuus, puheen tuotto, osa liikeaivokuorta

PÄÄLAKILOHO

havainnointikyky, laskeminen, kirjoittaminen, tuntoaistimukset, osa liikeaivokuorta, näkö- ja kuuloaistimusten tulkinta, muistiin liittyviä toimintoja

OHIMOLOHO

muisti, kuulo, tunteiden säätely, kielellisiä toimintoja, näköaistimusten tulkintaa

TAKARAIVOLOHO

näkö

Aivovammaliiton kurssitoiminta ja sopeutumisvalmennuskurssit

Aivovammaliiton kurssitoiminnan tavoitteena on auttaa vammautunutta henkilöä ja hänen läheisiään muuttuneessa elämäntilanteessa.

Aivovammaliitto järjestää ryhmämuotoista kurssitoimintaa STEAn rahoituksella ja sopeutumisvalmennuskursseja vakuutusyhtiöiden maksusitoumuksilla. Kaikki kurssit ovat valtakunnallisia, ja ne on tarkoitettu yli 18-vuotiaille Suomessa asuville aivovammautuneille henkilöille ja heidän läheisilleen.

Kurssitoiminnassa ja sopeutumisvalmennuskursseilla saadaan tietoa aivovammoista, vaihdetaan kokemuksia ja käsitellään vamman aiheuttamia muutoksia. Kurssien sisältö vaihtelee kurssin teeman mukaan. Kurssien tavoitteena on sekä auttaa aivovamman saanutta henkilöä ja hänen läheisiään muuttuneessa elämäntilanteessa että tukea oman elämäntilanteen jäsentämisessä ja omien tavoitteiden saavuttamisessa.

Kursseille osallistuminen on ajankohtaista silloin, kun ollaan tottumassa uudenlaiseen elämään ja kaivataan vertaiskontakteja arjen hallinnan tueksi. Kurssilta voi saada tukea parisuhteeseen, muuttuneeseen perhetilanteeseen tai uuteen elämänvaiheeseen ammattilaisten ja vertaisten tuella. Ryhmämuotoisilla kursseilla ei ole mahdollisuutta kriisiterapiaan.

Aivovammaliitto järjestää kursseja nyt myös verkossa!

Katso lisää osoitteesta www.aivovammaliitto.fi

Vertaistuki

Vertaistuessa samanlaisen elämänkokemuksen jakavat ihmiset tukevat toisiaan joko kaksin tai ryhmässä.

Vertaistuki on arvokas lisä tukemaan ammatillista työtä.

Aivovammaliitto organisoii valtakunnallista vertaistukitoimintaa, jotta jokaisella aivovammautuneella ihmisellä sekä hänen läheisellään olisi mahdollisuus vertaistukeen paikkakunnasta riippumatta. Vertaistukea on tarjolla puhelimitse, ryhmächatissä sekä

vertaistuellisissa tapahtumissa. Aivovammayhdistykset järjestävät myös paikallista vertaistukitoimintaa.

Aivovammaliitto kouluttaa vapaaehtoisia vertaistukijoita eri tehtäviin. Oman tai läheisen vammautumiseen pitää olla sopeutunut, ennen kuin vertaistukijaksi voi ryhtyä. Lisäksi tarvitaan kykyä kuunnella, halua auttaa ja riittävästi aikaa toimintaan sitoutumiseen.

Kokemustoiminta

Aivovammaliitto kouluttaa yhdessä Kokemustoimintaverkoston kanssa vammautuneita ihmisiä ja heidän läheisiään kokemustoimijoiksi. Kokemustoimijat voivat muun muassa kertoa oman tarinansa erilaisissa tilaisuuksissa.

Kokemustoimija on asiantuntija, joka on koulutettu kertomaan oman tai läheisensä vammautumisesta ja sen vaikutuksesta elämään. Potilaslaki velvoittaa ottamaan huomioon potilaan näkemykset. Kokemustoimija voi auttaa potilaan äänen

esiintuomista, huomioimista ja parantaa toiminnan tai palvelun laatua.

Mitä enemmän sosiaali- ja terveysalan henkilöstö ymmärtää vammaisten ihmisten ja heidän läheistensä kokemuksia hoidosta, kuntoutuksesta ja palveluiden suunnittelusta, sitä paremmin se pystyy asiakkaitaan tukemaan.

Voit tilata kokemustoimijan kertomaan oman tarinansa joko www.kokemustoimintaverkosto.fi-sivuston kautta tai Aivovammaliitosta.

Yhdistystoiminta

Aivovammaliittoon kuuluvilla aivovamma yhdistyksillä on toimintaa noin 30 paikkal eri puolilla Suomea. Yhdistykset tarjoava monenlaista toimintaa, kuten vertaistuke kuukausitapaamisia, asiantuntijaluentoja Useat yhdistykset järjestävät toimintaa myös nuorille ja läheisille.

AIOVAMMAYHDISTYS

- Pääkaupunkiseutu
- Hyvinkää
- Porvoo

ETELÄ-POHJANMAAN AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Seinäjoki
- Vaasa

ITÄ-SUOMEN AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Kuopio
- Joensuu
- Savonlinna
- Mikkeli

KANTA-HÄMEEN AIOVAMMAYHDISTYS

- Hämeenlinna

KESKI-SUOMEN AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Jyväskylä
- Äänekoski
- Keuruu

KYMENLAAKSON AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Kouvola
- Hamina
- Kotka
- Lappeenranta

OULUN SEUDUN AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Oulu
- Kemi
- Rovaniemi
- Ylivieska
- Kajaani
- Kokkola

PÄIJÄT-HÄMEEN AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Lahti

SATAKUNNAN AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Pori
- Rauma
- Kankaanpää

TAMPEREEN SEUDUN AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Tampere

VARSINAIS-SUOMEN AIOVAMMAYHDISTYS RY

- Turku
- Salo
- Forssa

Aivovammayhdistykset toimivat aktiivisesti eri puolilla Suomea. Tutustu toimintaan sivustoilla: www.aivovammayhdistykset.fi ja www.aivovammaliitto.fi

Tukea aivovammautuneen läheiselle ja tietoa ammattilaiselle

Aivovammaliitossa on luotu tukimuotoja aivovammautuneen läheiselle ja niille sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, jotka kohtaavat vammautuneita ja heidän läheisiään.

Voimavaraistavan tuen malli sisältää ”Aivovamma – opas läheiselle” -esitteen, jossa on runsaasti tietoa aivovammoista ja niihin liittyvistä asioista ja on suunnattu erityisesti hoidon alkuvaiheessa läheiselle annettavaksi. Opas antaa läheiselle tietoa sairaalahoidosta sekä tukea kriisiin. Lisäksi on muotoiltu ”Läheisen polku”, joka kuvaa hoidon etenemistä läheisen näkökulmasta. Polusta on olemassa myös lyhyt video sivulla aivovammaliitto.fi.

Oppaasta ja läheisen polusta voivat hyötyä myös ammattilaiset, sillä ne toimivat muistutuksena siitä, mitä tukea ja tietoa läheinen kaipaa hoidon alkuvaiheessa. Näiden lisäksi malliin sisältyy ammattilaiselle tarkistuslista, johon on kerätty yhteen niitä asioita, joita esimerkiksi aivovammapotilasta hoitava ammattilainen voi huomioida ohjatessaan ja tukiessaan läheistä. Listan avulla ammattilainen voi varmistaa, että läheinen on saanut

tietoa tärkeistä käytännön asioista ja tukea omaan jaksamiseensa.

Meiltä voit tilata Aivovammaliiton toimittaman ja julkaiseman Aivoitus-lehden ja monenlaisia esitteitä. Voit tilata lehden näytekappaleen ja esitteet näppärästi www.aivovammaliitto.fi-sivuston kautta.

Järjestämme erilaisia aivovamma-aiheisia luentoja sekä verkon välityksellä että lähitilaisuuksina. Meidät voi myös tilata kertomaan aivovamma-asioista sote-alan yksiköihin joko etä- tai lähitilaisuuteen. Olemme esiintyneet muun muassa ensitietopäivillä, asumisyksiköissä, messuilla ja mitä moninaisimmissa tapahtumissa.

Jos kohtaat työssäsi aivovammautuneen ihmisen, voit neuvoa häntä kääntymään Aivovammaliiton ja siihen kuuluvien yhdistysten puoleen. Jos aivovamma-asiakas tarvitsee apua sosiaaliturvaan ja kuntoutukseen liittyvissä asioissa, hänet voi ohjata ottamaan yhteyttä maksuttomaan Neuroneuvontaan, sosionomi puh. 040 542 5200 ja sosiaalityöntekijä puh. 040 500 1657 sekä info@neuroneuvonta.fi.

Aivovammaliitto ry

www.aivovammaliitto.fi

tiedotus@aivovammaliitto.fi

puh. 050 408 7095 / järjestöassistentti

Kaikki yhteystiedot:

aivovammaliitto.fi/yhteystiedot

Seuraa meitä sosiaalisessa mediassa:

Aivovammaliitto

@Aivovammaliitto

@aivovammaliitto

@aivovammanuoret

Aivovammaliitto ry

Paikallisyhdistysten yhteystiedot

www.aivovammayhdistykset.fi

Tämän esitteen on toimittanut ja julkaissut Aivovammaliitto ry 2021

Taitto: Marjukka Kähönen, paino: PunaMusta Oy